

Nº 40.

Virindeenā 4. Oktōber

1865.

Ekschsemmes finnas.

No Nihgas. Augsta Kunga un Keisera pawehleschanu: Widsemmes gubernators Dettingen zaur raksteem no 14. Juli 1865 Nr. 5720 wissahm bruggu-teesahm Widsemme pawehlejis, wissahm muischu- un mahzitaju-muischu waldischahanum finnamu darrift, ka walts eekschigu buhschanu ministeris zaur raksteem no 17ta Mai 1865 Nr. 1063 Widsemmes, Kursemmes un Iggauu semmes general-gubernatoram finnau laidis, ka augstais Kungs un Keisers 14ta Mai f. g. wissaugstaki pawehlejis, wissahm ewangeliskahm basnizas-teesahm usdoht, lai tafs zaur prahwesteem wisseem mahzitajeem finnamu darra, ka us preekschu, kad Nihtha-juhrmassas- jeb Baltiskas gubernijas Greeku-tizzibas beedri ar ewangeliiskas tizzibas peederrigeem laulibā gribb eedohtees, no schadeem bruhites-pahreem wairs nebuhs prassift to norakstu, kas pehz walts likkumu-grahmatas Xtas dattas § 67 bij pawehlehts un zaur ko teem preeksch falaulaschanas bij ja-apfobla, ka sawus schinni laulibā peedishwotus behrnus buhschoht kristiht un audsi-naht Greeku (Kreewu) tizzibā. — Lihds ar to wehl Widsemmes gubernators darra finnamu, ka us Nihgas un Selgawas Kreewu erz-biskapa lubgschanu un ar general-gubernatoria padohmu walts eekschigu buhschanu ministeris par labbu atfannis taggad nozelt tohs ihpaschus likkumus, kas 1845ta gaddā dohti ihpaschas waijadisbas deht preeksch teem Latweescheem un Iggauaneem, kas pahrgahja pee Kreewu tizzibas un nosazzibt, ka 1) us preekschu teefas-kungeem wairs newaijaga buht klah, kad Latweeschu woi Iggauu semneeki leekabs peerakstitees pee Kreewu tizzibas; 2) ka us preekschu tahdeem semneekem wairs nebuhs

dohd drikketas leejibas par to, ka winneem nelahdas laizigas mantas un brihwibas naw fagaidamas, kad Kreewu tizzibū peenem; un 3) tas seschu mehneschu gaidsams laiks starp peerakstichanas un starp pilnigas peenemshanas Kreewu tizzibā tahdā wihsē irr nozelts, ka tik pee teem, kas weyl naw 21 gaddus wezzi, wehl no peerakstichanas lihds pilnigai peenemshana jagaida 6 mehneschus. Bet kad behrni pahreet Kreewu tizzibā lihds ar saweem wezzakeem, jeb tak ar winau finnau, tad arri tas gaidsams laiks irr nozelts.

Wehl no Nihgas. Leelu pateizibu pelna tee fabriku fungi, kas ne ween laudim darbu dohd, bet arri pahre fcho sawu strahdneeku behrneem ruhpejahs, teem flohlas gahdadami. Schinni gaddā 16ta August mehnescha deenā Ilges-zeemā diwas flohlas tilla eeswehitas, weena preeksch puiseem, ohtra preeksch mitenehm. Jau preeksch 5 gaddeem fabrikants konzulis Schepeler eetaifija svehtdeenas-flohlu preeksch saweem wihrischkeem strahdneekem, un wadmallu fabrikants Thilo kungs jau preeksch dauds gaddeem eetaifija elementar-flohlu preeksch sawu strahdneeku behrneem un turksaht wehl ihpaschu svehtdeenas-flohlu. Taggad tee seschi fabriku fungi no Sässlauka un Ilges-zeema us pilssehtas flohlu direktora lunga padohmu fadewahs lohpā, prohti Thilo, Neunkig, Bergengrün, Schepeler, Hecker un Schneidemann, eetaifija schabs flohlas un us 5 gaddeem ilgaddā apfohlja doht 800 rublus; pilssehtas fungi pehrn Dezembera mehnesi schai flohlai apfohlja ilgaddā doht 1000 rublus flohlmeistereem preeksch lohnes. Par flohlu usräugeem apnehmahs buht mahzitajs Stark, dischleris Baslohd, fainneeks Bergmann un

tee wehweri Bellnig un Muischneek. Schahs skohlas tad nu 16tā August deenā tifka eefwehtitas. Mahzitajs Stark turreja Deewa-luhgschanu, birgermeisters Gross un skohlu-direktors Dr. v. Haffner runnaja pateizibas-wahrdus us mihleem gahdneekeem un paslubbina-schanas wahrdus us wisseem klah-buhdameem. Par skohlmestereem pee schahm skohlahm irr eezelti R. Bernhard un J. Matwin. Gefahkumā tifka skohlas usnemti 60 puiseni un 40 meitenes, turru wezzaki pee eefwehtischanas klah bija. Fabriku strahdneeku behrni te mahzibū dabbu pa welti, zitteem jamalka par gaddu 8 rubki skohlas-naudas. Gohds un pateiziba wisseem, kas palihdsejuschi un palihds pee tahda teizama darba, pee ta darba, kas irr ihstena labba-darrischana.

No Allaschu draudses, Widsemme. Meatinnohs wairs, kahdā lappinas nummert laffiju — bet to atminnohs labbi, fa preeks mannu sirdi pahrenehma dsirdoht: fa nu arri Widsemmes zittā weetā starp kungeem un laudim tahda miyestiba zellahs, kas skubbina, lai weens ohtram labprahtigi paligā eet; — bet zif nu firds nezeltees preeziga, kad to paschu arri muhsu Allaschu draudse peedfihwoju! Jau muhsu muischā 28tā Juli mehnesccha deenā leelas rijas, fur nemas wehl nekuhle, nesinnoht un neprohtoht ar ugguni aissgabja — un schodeen jau jaunas rijas us wissu darbu gattawas stahw, ar draudses paligu, kas no fewis wissus balkus un salmus sawam lehnigam fungam, par pateizibu labprahtigi peegahdaja. — Lai tas, kas tā darriht pats wehlejis, tahdu firds-prahnti mums audsina us behrnu behrneem — tad suddihs wissa taunprahntiba un tahda deewa-schita buhs kram fawa atlhdinschana.

Kahds Allaschu draudses lohzeiklis.

No Wilnos. Kad dauds isdeenejuschi saldati luhguschees, lai winneem wehle walkara pusses gubernijās nomestees us dsihwi, tad krohnu muischu ministeris islaidis tahdas finnas, fa schahdi isdeenejuschi saldati krohna muischās tais minnetās gubernijās us dsihwi warroht nomestees, fur semmi warr dabbuht waijadisigahm chlahm un preeskch dahrfa tad, kad tee no tahs semneeku draudses, un tur gribb nomestees us dsihwi, irr tifluschi nodohti saldatōs. Bet ja winni no turrenes naiv saldatōs gahjuschi, tad winni tur til tad warr us dsihwi nomestees, kad tahs draudses winnus gribb usnemt.

Ahrsemmes finnas.

No Schleswig-Olsteines. Pahr schahm semmehm awises wehl deesgan runna, bet naiv nefahds gals wehl no redsams. Pruhscsu ministeru-presidente Bismarks taggad aissbrauzis us Franzischu semmee pee Leisera Napoleona, fur ar to satizzees Biarizes pilsfehtā. Pahr to nu awises spreesch tā, fa tas effoh gahjis Leiseram galvu sagrohsh un eeteikt, fa wisslabbaki buhtu, schahs Dahneem atnemtas semmes Pruhscsu walstei peelikt; jo ar Na-

poleonu waijagoht weenā prahntā tift, fa tas pahr to errodamees nenahktu Pruhscsu atnemt tahs semmes, kas teem ohtrā pusses Reines uppei pee Franzischu rohbeschahm. Effam ar sawahm auf ihm arr to dsir-dejuschi, fa daschi Schleswig-Olsteineschi, kas schē pee mums atreisojuschi, fakka, fa Schleswig-Olsteines eedfihwotaji paschi labpraht gribboht pee Pruhscsu leelas walsts peederreht labbak, ne fa patte ihpascha masa walsts buht, ko sawā laika Dahni atkal war-retu kibbeleht. Ta tif effoh gluschi masa daska ween, kas pebz gohda-weetahm tihkodami wehlotees Augustenburgas erzogu dabbuht par walldineeku un zittu semju awises no skaudibas teem lihds puhfchoht weenā taurē. Warr buht, fa tā irr.

No Englandes. Amerikas presidente Dschon-fons to parradu nepeenemm wis par krohna parradu, to deenwidneeki jeb Wehrgu-walstneeki dumpja laika taifiuschi un nebuhs wis teem aisdewejeem to naudu atdoht. Taggad nu isnahk klijumā, fa Englanđe arr dauds tahdi wihi, kas us dumpineeku pussi stah-wejuschi un fa dauds leeli 'un baggati wihi leelu naudu teem leenejuschi. Sinnams, fa Amerikaneeschti to ne ween finnaht dabbujuschi, bet dewejus turklaht issmeij un teem to skahdi par labbi nopolnitu algu peerehina. Scheem naudas aisdewejeem taggad ne ween ta leela skahde zeeschama, bet wehl pazeetigi japanes tas apfmeekla kauns. — Fehneeschti pro-zeesse leeliskam eet us preeskch un labba teesa no teem sakerti, lai gan dauds jau aissmaukuschees prob-jam pahr juhru. Englandeeschi wehl arween tizz, fa scheem atfrittejeem no Amerikas peenahfschoht palihgi un farra-rihli, tadeht polizejas juhrmallu wissur zeeti apfarga. Tā nefenn kahdā swethtdeenā Korkas ohstā swihntaunē kahds sweschs kuggis parahdijahs us jubras, kas tur apkahrt laweereja un grohssjahs. Polizeja tuhlin taifijahs ismekleht, kas schis tahds mellais weefis effoh. Bet weesam schahda aprau-dschana nelikkahs wis patihlama buht: tas itt fa pats jubras-wannags taifijahs atkal us kahjam udrihs bij pasuddis flattitaju azzihm. Sinnams tau-dis stipri notizzeja, fa tas bijis Fehneeschti kuggis, kas ar palihgeem un farra-rihfeem no Amerikas nahzis.

No Franzischu semmes. Parihse taggad kohlera-fehrga eetoht wairumā, jo karstums wehl arween effoh leels. Zittas pilsfehtā, fa Marseljē, Tulone un wehl zittur, fur agraki usbrukka, ta eijoht masumā. Fa deesgan zilweku ar to fehrgu mirst, to warr saprast, fa Tulone ween lihds schim ar to nomirruschi 993 zilweki. Baggatee behg us zittu pusses patwehrmu melleht, tā, fa Liones pilsfehtā ween kahdi 20,000 atbehguschi no Franzischu semmes deen-widdus pusses. Baur scho fehrgu andele Franzischu scheem pahr dauds effoh flifta, bet Italeeschem tur-pretti ta taggad itt labba, jo tee sawas behdas jau pahrzeetuschi un fehrga pee winneem gandrihs pa-wissam mittejushehs. — Franzischu semmē pee fa leela karstuma effoh arri leels faufums un mahlu semme

tif zeeti nokoltufe, fa to ar arklu newarroht usart. Nhdens uppēs tā isschuūs, fa siwis apsprahgstoht.

No Italias. Neapēl nesenn paschā nalets-widdū nodedsis leels teefas-nams, to fauza Wikaria. Ugguns iszehlees paschā tāi istabā, fur teefas-aktes glabba un zaur to tad gandrihs wiffas altes fabeg-guschas. Wiss israhdotees tā, fa ugguns tihschī peelikts un dauds zilweli, us fa to warreja dohmaht, irr fakeniti zet; starp teem arri tas waktmeisters, kam atflehgas rohka un bes furra finnas newareja tift eelschā. Salka, fa tas effoht Bourbonistu, wezza kēnina draugu darbs, fas gribbejuschī isnih-zinah tāhs aktes, fas pahr to dumpineeku galwineeku baronu Rosenzu sarafstitas un fur faralstitti dauds gohdati wihri, fas arr pee dumpja wainigi. Bet tas tak tā isträhpijees, fa schahs aktes tomehr isglahbuschahs, jo tāhs bijuschas dselu kastē eeslehgatas; bet turpretti pahr 60 zittahm prozesshem aktes pawiffam bohja gahjuschas, zaur lo schahs prozesses ja-eefahl atkal no pirma galla. Tanni briesmu nafti tee zee-tumneeki, fas turpat netahl apzeetinati, isredseja leelas hailes, tee fauza un brehza fa negudri un zaur to nahburgu bailes pawairoja. Tomehr pahr to nebij wijs fo bihtees, fa leefmas zeetumam peetikshoht, — faut gan tee eeslohdsitee us nefahdu wihsi nefahwahs apmeerinatees. Ugguns-dschfjeem isdewahs leefmas apturreht, fa wairs tahtak netikka.

No Konstantinopeles. Pehz fa leela ugguns-grehka, fas Konstantinopele leelu pilsfehtas dattu ap-rihjis, Turku waldischana apnehmuhs to atkal likt usbuwheht, tomehr ne wairs no lohka, bet muhra. Waldischana scho buhweschamu tā isdohmajuse, fa ir tas nabbagakais spehshoht few usbuwheht muhra mahju. Lihds ar scho pawehleschanu, islaista arri zitta tahda, fas gluschi aisleads us preefschu schinni galwas pilsfehtā wehl mahjas buhwheht no lohka. Preefsch teem nodegguscheem teekoht papilnam same-stas palihdsibas dahwanas. Lihds schim jau sanah-fuschi lohpā 876,440 piasteri, un pats sultans dewis 2000 malkus, tas irr: 1 millionu piasteru. Arri Egiptes wize-kēninsch effoht labbu dattu suhtijis. Sehrgas somiteja effoht pawiffam atlaista tadeht, fa kohlera mittejusehs.

No Kihnas rafsta, fa Seemeta pusses dumpineekeem nekas labbi ne-isdohdotees, bet fa tee teekoht arween tahtak aisdsihti. Eiropeescheem us preefschu tur wairs ne-effoht til labbi laiki zerrejami; jo par augstako farrā-spehla waldischana tur eezelts tahds wihrs, fas no ahrsemnekeem neko negribboht finnaht un tohs fauzoht par barbareem. Tapat arr prinzipiung, fas pats augstakais waldischana, ne-effoht lahga draugs sweschinekeem. Kihna stipri daudsinoh tā pahr dselu-zelkeem, to buhshoht taisiht. — Stiprs leetus ribsu laukus effoht pahr dauds pohstijis. — Juhras-laupitaji Kihnas uppēs un juhrās nemmoht pahr dauds wirfrohly: fur til tee weentufam neapbrunno-tam fuggim uskrihtoht, tur fugginekti nesinnoht fo

labbaki darriht, fa fawās laiwinas glahtees un fuggi ar wissu mantu laupitajeem atstaht, — fas tad to paschū tuhlin islaupoht un fuggi paschū fadedsinoht. Laikam fchi nebuhschana agraki nemitteschotees, famehr waijadsefchoht Eiropeescheem atkal ar warru teem eet us ahdas.

No Meksikas. Seemet-Amerikaneeschu finnas stahsta, fa presidents Juarez effoht apnehmee, fa wijsch ne-eefchoht wijs no sawas semmes ahra, bet laufschotees wehl jo probjam ar Keisera farrā-pulkeem, jo winnam wehl effoht labbi leeli pulki farrā-wihru un tee arween pa masakeem pulkeem darboschotees Keisera farrā-pulkeem uskrist un wijsch zerroht, fa isdohschotees labbi. Starp to weetu, fur Juarez taggad usturrahs, El Paso, un starp Amerikas brihw-walstehm, effoht tikkai masa uppite starpā. Wissu-jaunakahs finnas stahsta, fa nupat Juareza farrā-wihri trihs stundas laudamees keisera pulku effoht uswarrejuschī.

Franzschu awises raksta Franzuscheem patihkamakas finnas no turrenes. Tahs fakka, fa Sonnoras ap-rinka wezzee Indianeeschi padohdotees keisera waldischana. Walsts widdū wiss effoht pilna meerā. Keisers Malsimilians effoht no galwas pilsfehtas aissbrauzis us to 15 stundas taht buhdamu Pachuka pilsfehtu, fur kahnōs feltu un fudrabu rohkoht 6000 strahdneeki. Lehulan pilsfehtai Juareza barru waddons Figuerra 15tā August effoht usbruzzis un tohs 100 keisera farrā-wihrus, Chstreikeeschus, nosahvis; ahtrā deenā keisera farrā-spehls to atkal panahmis, bet Figuero un winna pulku nepanahjis, lai gan diwas deenas tam pakka dsiinnees. Schim pafcham barru-waddonam effoht isdeweess Djakas tuwumā atpakkat dsibt atkal weenu pulku Chstreikeeschu saldatu, fo majors Kleins waddijis; atpakkat-behguscheem dauds krittuschi. Meksikas waldischana patte nemas ne-effoht labbaka slawa pee Bahwesta, fa Italias kēninsch. Laikam tadeht, fa wijsch neatdohd atpakkat tāhs muischas un semmes, fo agrak Juarez waldischana par labbu nonehmis klohsereem un basnizahm; — jo no fa tad lai waldischana nemm, fo winnat wai-jaga! Keisers pats effoht taggad itt preezigs un meerrigs, un naudas wehrdinsch tam arr peeturrotees, jo tas nupat 3 millionus franku suhtijis us Eiropu, lai Lakromar jauka fallā tuwu pee Ragusas, Adrias juhra, buhwejoh tangu pilli. Preefsch kam ta pils buhs, tas naw fazzihts, bet warr jau buht, fa keisers pats dohma fawās wezzās deenās tē atnahlt meerā nodisbwoht, — jo Amerikas waldischana itreis naw drohscha.

No Amerikas fabeedrotahm walstehm. Tur, fa jau finnam, wehl wissas teefas pilna darbā ar dumpineeku teefashchanu un ar walsts eeriktefchanu wezzās pehdās. Fa presidentam Dschonsonam dauds ruhpes un galwas gresschanas, to gan warr saprast, jo pa tuhlfostschahm nahk luhschanas grahmatas no dumpinekeem, fas to luhds, lai winneem pedohd.

Tad atkal tahs daschadas lauschu partejas winnam nedohd meeru, kas katra kahro walsts eerikteschanu pehz sawa prakta. Daschas partejas padohms tahds, ka, kad to peenemm un isdarra, tad wezza wehrgubuhschana atkal paleek sawa spehla, ka bijuse. Parlo tad jel bustu to leelu karru turrejuschi? Sinnams, ka Dschonfons tahdu negohdigu padohmu jau ne-peenems wis, bet janoschchlo winsch gan, ka tam gruhti buhs tahs daschadas partejas uswarreht. Jau dsir-dam, ka mellee Neegeri zittä weetä nupat tikkuschi ihstā zilweku fahrtā. 18ta September pirmais Neegeris jau sehdejis pee svehrinatu teesas par beedru un spreedeju; winsch weens fehdejis wissu deenu starp zitteem baltajeem beedreem un neweens to nenehmis par launu. Tapat arr wehl daschā zittä weetä notizzis un zittä pilsschā pafschā augstā studentu skohla weens Neegeris usnemts par mahzeli. Tā nu gan warr manniht, ka Neegeru buhschanadeenwiddneku walsts pahrwehrcachs us labbu. Pee palihdsibas lahdehm wairak balteedeenwiddneki ne fā mellee palihdsibu luhguschees. Sinnams, ka wehl daschs Neegeris balto-atreebschanai par uppuri krittis, jo waldischana tak newarr kram flakt stahweht. Baltee, kas kuhtribā ween dsihwojuschi un no mello fweedreem barrojuschees, newarr sawas baltas deenas til ahtri aismirst un pee darba peespeestees. Ko tahdi behda pahr Deewa woi waldischanas liskeemeem, kas ar wissufidi padewuschees negantibai un no Deewa pawissam attahpuschees, jeb aissbildinajahs ar sawu leelu mahau tizzib, ka mellee no Deewa effoht raditi til par wehrgeem. Tennesses walstē, kur preelsch brihweem Neegereem skohla bijuse eetaisita, baltee to skohlu nodedsinauschi un skohlmeisters pats sawu dsihwibū isglahbis til zaur to, ka laimigi dabbujis isbehgt.

Boiligs frohgs.

Bija aufsta ruddena Oktobera mehnesi zettortā pehzpusseenas stundā un beesa migla pahr to bruhno klijumu pee Linenburgas isplehtusees. Aufsti ūwilpa austruma wehjsch pahr to besgalligo lihdsenumu un nefur nefahds kruhmisch, pee ka ais ta reebiga laika patwehrumu dabbuht. Tas bij tahds laiks, kas diw-fahrtigu ilgoschanobs pehz wissuslaka pajumta us-mohdinaja. Un schahdu ilgoschanobs nejutta tai brihdi gan zits neweens wairak, ka tahds reisodams ahdgehra sellis, kas nogurris ar nospeestahm fahjahm un no pauninas nograusteem plezzeem, sawu zeffu tur staigaja. Tas bij slails no auguma, kahdus 20 gaddus wezs puiss, kas sawus mahzibas gaddus patlabban pabeidsis, sawu pirmo wandereschanu ee-fahza. Winsch bij no rihta jau agri eefahzis eet, gribbedams taīs ihſas ruddena deenās til nezif juh-des nostraigah, un winna faschlukkuschais naudasmaks tam arri usfauza, lai steidsahs. Wahja barriba, to tam waijadseja par labbu nemt, datrija to wehl gurdenaku. Par welti tas ūwilpoja preezigas dseesminas par atspirdsinauschi, winna ūohl paliffa

arveen lehnaki, un pehdigi tas nosehdahs nogurris zetta mallā.

Itt fā engelu bals rahdijahs tam, kad tas us weenreis rattu ribbeschanu isdsirda, kas tam tuwojahs. Drīhs tas eerauga no miglas kahdu tumschu ebnu isleenam. Beppuri nonehmis gahja tas ratteem flaktu. Lais rattos fehdeja wihrs starp daschadahm fastiaahm un schakelitehm. Kad tas eekschā-fehdetais ūweschō ūilweku tuwojamees newilloht eeraudsija, tas iszebla pahtagu itt fā us aisdishschana, bet ta jauna puischahschais un mihsigais waigs tam eedewa zittadas dohmas un lihdsgeetigi klausijahs to pasemmigu luhguschees, lai winna eenemm rattos. „Mans ūrugs gan irr pekfussis,“ tas fazija, „bet tahdā laikā fā taggad, kur labs ūaimneeks ne sawu funni ahrā nedjenn, jau newarr ne us kahdu wihsī ūilweku us zetta pamet. Woi ūchā woi tā, ūchodeen jau tahki ne-ees; tē wai-jagoht buht, tā esmu dsirdejis, ūklaatumā ūohgelis, un ūlifts ūohrtelis irr tak ūchodeen labbaks, ne fā nefahds.“

To runnadams bij tas zittus pakketus pee massas ūuhmis un tam wandersellam ruhmi ūataisijis. Tas ūweschais bij reisodams ūohpmanna sellis, kas pa to apgabbalu apkahrt braukadams ūissadas prezzi proh-wes rahda un pirzejus mekle. Brauzoht jaunais ahdgehris ūistahstija ir sawu buhschana un tā ūagahja laiks teem ūusslihds ahtri. Pehdigi ūebräuza tee pee ne ūissai ūohschā namma, ar ūalmu ūumtu, ūhtrā ūuffe ar masu ūohla dahrju, kas arri ar ūaueem ūrumbaineem ūohfeem ne ūissai ūabbi ūiskattijahs. Ūeisneeks ūlihkschkinaja ar ūahtagu un kad neweens ūeisnahza, tad ūohla ūaht. Pehdigi atwehrahs durris un weens ūesnigs ūihrelis ar ūruppermatteem ūeisnahza.

„Woi ūchē warr ūaltsmahju dabbuht?“ ūrassija ūeisneeks.

Tas ūihrelis ar ūawahm ūellekahm, plattahm ūazzim ūiskattijahs tohs ūeisneeks it fā pahrdohmadams, kas tē jadarra un fazija: „Tas ūungs gan warretu ūchē ūaltsmahju dabbuht, bet tam ūorscham ūaijag ūablat eet, mums til irr weens ūass ūambaritis ar ūeenu ūgultu.“

„Nu tad mehs ūuslesim ūeena ūulta,“ atbildeja ūeisneeks.

„Tad ūums buhs ūauscham ūilka ūulta,“ fazija ūihrelis, „jo ūulta irr ūchaura un wahja. Mehs ne-efam ūeelsch daudis ūweschēem ūeritjeuschees.“

„Kad til man ūalmu buhtu kur ūsgult,“ dohmaja ahdgehris.

„Atfakkat man ūrupper, ūittadi braukschu prohjam,“ runnaja ūeisneeks.

Saimneeks, jo winsch rahdijahs tas buht, ūassija dohmigs ais auſihm un pehdigi fazija: „Kabpjat ūikkai ahrā, jagahda.“

„Mannas ūeetas lai paleek rattos,“ ūaueleja ūeisneeks un gahja ar sawu ūeedri tā ūumschā ūetihra

preefschnammā. Reisneeks grahbstija gar seenu, ka mehr klinki atradda, ko tas tuhlin speeda. Nu tee eegahja masā prastā kambariti, kas no kamina-ugguns apgaismota bij un kurrā kailas seenas un neglihtas istabas leetas atraddahs. Weena pufslīhdī wezza feewa, kas tohs weefus nurvedama fanehma, tuppeja us krehsla pee kamina, ohtrā pufse schdeja atkal wihrs, kas tohs sweschohs fahrigi gluhnedams ussfattija.

„Ihsti patihkami tē gan nāw,” fazzija reisneeks us sawu beedri, „bet flitts paechnis irr tak labbaks, ne kā nekahds. Mammina, woi mehs warresim ko preefsch waakarinahm dabbuh?“ jautaja tas to wezzo feewu.

Ta nurdeja daschus nefaprohtamus wahrdus, sahka tustetees un aissgahja. Reisneeki apsehdahs pee galda un tschulsteja brihscham sawā starpā par to ne wissai lahgu kohrteli, bet tas wihrs pee kamina, kam ihsti runtscha azzis bij, tohs zeeti ussfattija. Pebz brihtina eenahza tas farkanmattis fainneeks un fazzija, ka firgs un ratti effoht kā peenahkabs weetā nolikti un apkohpti. Drihs nahza fainneeze ar aufstu sakka zeppeti, maist un swestu un leelu fruhsi allus; ne-weenu wahrdi runnadama nolikka ta wissu to us galda un tad isnehma diwas glahses no flapja un nolikka ir tahs us galda.

„Juhs effat mans weefis, tas irr faprohtama leeta,“ usfauza reisneeks tam ahdegra-sellim, kas kā bailigs islikahs, un tad nehmahs abbi labbi eesukkah (ehst). Drihs teem peebeedrojahs tas fainneeks un fahka tohs isjautaht, no furren tee nahkoht un us furren reisojoht, bet teem weeseem tas nekahdu preeku nedarrija. Wehl weena fruhse tappa kohpā issderta un tad tee diwi dohmaja us duffu. Saimneeks nu nehma wehja lufteri un atfauza swilspodams to vihru no ugguns-kurra.

„Wedd to wanderburschi us stalli,“ tas pawehleja, „un nemm to webja-lufteri lihds. Juhs tur bes schuhposchanas labbi gūlesfat,“ tas fazzija wihpshodams us to ahdegra-selli pagreeees.

Sellim palikka bailiga duhscha, kad waijadseja no sawa zetta-beedra schkirtees; tam pahrgahja tirpuli pahr fauleem, it kā tas breesmas paredsetu. Tas speeda sawam beedrim rohku un wehleja no firds-labbu naakti. Gan winsch wehl gribbeja tam fahdus wahrdus mest, lai irr usmannigs, bet fainneeks, kas ar keena-skallinu starpā nahza, nomehrdeja schohs wahrdus wirs winna luhpahm un tik gahja klußu tam klapam pakat, kas to stalli aissweda.

Taunais puifis newarredams aissmigt tē wahrtijahs ilgu laiku us sawu feena midseni; galwa tam bij gruhta un dwaschas wilfshana tahda pat, bailigas bildes skraidiya tam zaur galwu. Tam bij tā, it kā buhtu jabehg, tam rahdijahs, it kā ta ehla gribboht fagehrt kohpā. Bet tas newarreja sawahm bailehm klauscht, jo kahjas un rohkas newarreja zillah, tahs bij gauscham nogurruſhas. Puff aissmigguscham puff nomohdā aistezeja tam nafta, aufsti

sweedri rassjoja us winna peeri. Brett rihtu tas dīrdeja, ka ratti teekohf sehtā iswilsti un firgs eejuhgts. Winsch gan gribbeja tam mihligam reisneekam firfnigu pateizibu doht un labbu laimi us zetta wehleht, bet winna meesas un dwesheles gurdenums tam to nekahwa. Nebij wairs tahki no pufse deenas, kad statta durris atwehrabs un tas kalps eenahza.

„Nu? Woi juhs wehl ne-effat isgullesjuschees?“ usruhza tas tam sellim.

Sellis bersa azzis un taifijahs us zetta.

„Bil jamalka?“ tas prassija.

„Tas jaunkungs jau irr par jums aismakkajis,“ tā winnam atbildeja.

„Woi winsch wehl tē irr?“ prassija sellis.

Kalps rahdija flahbu gibmi un fazzija: „Woi juhs dohmajat, ka wissi laudis tahdi flinki, kā juhs? tas kungs jau preefsch kahdahm trim stundahm aissbrauza.“

Sellis wairs nekawejahs, bet gahja tuhlin probjam. Us klajumu isgahjuscam palikka tam labbaki ap firdi; tam rahdijahs, ka effoht leelahm breesmahm isbehdsis. Winsch dohmaja pahr to mihligu reisneeku un wehlejahs dauds tahdu sawā wandreschanas laikā satikt. Nemannoht sahka winna azzis rattu pehdas zetta mekleht, bet par brihnumu nekahdas ne-atradda. Woi tad tas buhtu zittu zettu aissbrauzis? Schihs dohmas tam tahtak eijoht arweene stiplaki galwā kahpa. Saimneeka un kalpa sawada isturreschanas negribbeja tam sellam no prakta isheet, drebbulu stahsti, ko tas agrak dīrdejis un lassijis, speedahs ne-aizinami winna galwā un brihscham bij winnam, it kā lahdas rohkas us winnu isteepis pebz paliga lubgtu, jeb ka tas dīrdeku mirdamu waideschanu. Jo tahtak tas gahja, jo gruhtakas palikka tam kahjas un jo wairak winnu dīnna eelschligas bailes us atpakkat-greescanahs. „Klausi tahm eelschligahm balsim, kas no tawas labbas firds-apfinašchanas naht,“ bij tam winna mahte daudsreis fazzijust, „jo tahs naht no Deewa.“ Un tā ar dohmahm kaudamees tas bij nemannoht atgreeees un gahja pa to paschu zettu atpakkat us frohgu. Brihscham ir apstahjahs un runnaja ar fewi, ka tas neprahiba un mastizziba ween effoht, ko taggad darroht; bet arweenu leelaka palikdama walkara krehflika tam usfauza, ka effoht wehlu tahtak eet un zittu nafts-mahju usmekleht. Kad tas to tumfcho ehlas stahwu no tablenes eeraudsija, tas gribbeja sadohmaht, ko eegahjis teifschohf, kahdas leetas labbad effoht atpakkat greesees. Kad til ahtri padohmu newarreja atraſt, kad nogrechahs no leelzetta un aissliha us ohtru ehlas pufsi. Tē tas redseja zaur lohgu apgaismotu kambari. Usmannigi gahja tas klahatk, brihscham redseja tumfchu ehnu starp winnu un gaifmu nahtam. T. M.

(Us preefscham begums.)

Deenwidneeki.

Deenwidneeki ne ween pahrwarreti, bet winnu spehks arri irr falausts. Bet winnu firdis wehl nau

pahrwarretas. Tur arween wehl wezza nikniba at-rohdama. To no ta warr atskahrt, ka deenwidneeki isgahjuschi laifä skaidri parahdijuschi, ka sawas wezzas flohas wehl nau aismirfuschi.

I. Deenwidneeki tahdu wehleschanohs preefschä nessfuschi, ka lai waldischana tiftu aisleegts, kaut tahdu birgeri deht ta nostrahpeht, ka winnam pee dumpja daffas bijis. — Kad eegaume, kahdus nedarbus deenwidneeki pee sawangoteem seemelneeku farra-wihreem padarrijuschi, tà ka leels pulks seemelneeku truhkumä un baddä nomirris un mas atlifikums gan mahjäas pahrnahzis, bet ar wahju meeju un ar nonihluschi dwehseli, tà ka zilwetu schaufmas pahnehma, schohs wahrgukus usflattoht, — tad gan scho deenwidneeki wehleschanohs zittahdi newarr nofault ka beskaunigu un tad gan stipri jazerre, ka Dschohnsons, lai gan mihsfis un laipnigs wihrs buhdams, tomehr tahdu wehleschanohs nepeepildihs, bet turpretti tohs deenwidneekus, kas ar nedarbeem apgahnijuschees, stipri pehz likkumeem nosohdihs tà klahjabs.

II. Deenwidneeki waldischanai grahmatas laiduschi ar tahdu pagehreschanu: lai nehgereem tahs paschas brihwestibas nelaujoht, ka balteem un lai winneem leedsoht, sawu padohmu peelkt klahf pee waldischanas zelschanas un pee zittahm walsts darischana. — Wilks spalwu mett, tikkumu nemett. Kapehz deenwidneeki leelakas brihwestibas nabbageem nehgereem negribb wehleht? Atbildeschana: Kad gattawus wehrgus wanni tohs wairs nedrihst turreht. Seemelneeki to netauj. Tad nu no sawas wezzas warrmahibas zik fpehdami mekle paturreht. Kaut arri nehgerus wairs nedrihst misoht, tad tomehr fewim lihds tohs negribb un negribb turreht. Baltee lai stahw kalna gallä. Mellee lai paleek leijä. Baltee muhscham lai irr un paleek par taukeem, mellee par uhdeni. Tahda irr deenwidneeki firds-wehleschanahs. — Saprohtama leeta, ka waldischana tahdu pagehreschanu nepeepildihs un arri newarr peepildiht. Breefmiha brahukarra anglis jau irr nehgeru atswabbinaschana. Schi atswabbinaschana bandi assinu mafajuse. No tahs ne pirksta plattumu newarr atlaist. Un Dschohnsons nau wis tahda needra, ka no deenwidneekem lits lohjitees. Nehgeru atswabbinaschana arween pilnigaka un pilnigaka paliks, lai ar i deenwidneeki fewim woi pirkstus nokohsch.

III. Deenwidneeki wehl pagehrejuschi, lai Dscheffersonam Dahwim, zittreisejam deenwidneeki presidentim, peedoht un wissu sohdibu atlaischoht. — Dahwa profeessi wehl nau pilnigi ismeklehts un gallä wests. Spreetum i tadahlt wehl newarr spreest. Bet ja ka rhabdahs pilna tarñiba, ka Dahwim daffa bijuse pee wissahm iah u negantibahm un breefmiham mohzischana, te deenwidneeki pee sawangoteem seemelneeku farrawihreem pastrahdajuschi, tad Dschohnsons teesham padarritu nedarbu, ja Dahwi pehz likkumeem nenosohditu. Ja Dahwa apfuhssetaji nemello, tad

winsch nau weenkahrtigs, bet tubkstoschkahrtigs fleepfawneeks, lai gan ar sawu paschu rohku nau no-kahwis, bet fleepfawneeks kahwes jeb isribkojis un pa-wehlejus. — Dschohnsons teesham til nesphezigs nebuhs, ka Dahwi wallä laidis. Un kaut arri gribbetu, tad tomehr tauta presidentim to nelautu. Jo tautas leelums, ihpaschi seemelneeki, ar warru gribb, loi Dahwes dabbi lo pelnijis. — Par to gan jabrihnahs, ka par Dahwa profeessi itt ne lo nedisid. Ka Dahwa wesseliba atlabbojuschi, kamehr wianam lauts, pa walneem apkahrt staigabt, to gan sinn. Kapehz Dahwa profeessis teek pakawehts? Mannim tà leefahs: jeb apfuhssetaji Dahwim wianam nedarbus wehl nau deesgan skaidri usrahdijuschi, — jeb mihsfirdigs Dschohnsons Dahwi ar nahwes sohdibu lab-praht negribb noteesah. Seemelneeki alkal pehz Dahwa nahwes kahro. Tad nu Dschohnsons Dahwa profeessi laikam pawilzina, zerredams, ka tauta ar laiku palikschöht mihsfala.

Tid ka Dschohnsons, zittreisejs strohdelis, eelsch wissahm waldischanas leetahm là gohdawihrs istur-rejees, par preefschäshmi dascham augstas kahrtas wal-dineekam, — tapat arri pee Dahwa profeessa pawilzinaschana. Jo schihs pawilzinaschana salne, ka nu pat tikkam redsejuschi, irr jeb taifni ba, jeb schehla stiba. Bet kas tad wairak puochlo waldischana, ka taifni ba un schehlastiba? Lai nu pats Deews Dschohnsonam mahza, taifni ba un schehlastiba sawä starpa saweenoht!

Missiones svechtiki Schlpils draudse tai 4ta August sch. g.

Mihli lassitaji! Missiones svechtiki laikam buhs wisseem Jums pasihstami, un to buhseet atsinnuschi, ka tee irr schehlastibas svechtiki, fur mums buhs apschehlotees par nabbaga paganu brahkeem un par wisseem, kam ta Kunga wahrdu gaismas truhfist.

Schahdus svechtius tad arri svechtija mihla Schlpils draudse kursemme tai 4ta August. Us scho deenu bij sanahfuschi 7 woi wairak mahzitaji un lihds kahdi 2 tubkstoschi klausitaji. Deewa kalsposchana tilke ahrpuff' basnizai turreta. Laiks bij zittadi labs, bet wehtra plohsfahs un ta jauka 4 halsiga dseedaschana newarreja til flannigi eet, ka meerigä, rahmä laika. Pirmo dseesmu dseedaja Nr. 619 no Kurs. ds. gr., prohti: „Palohdas wahrteem pazellat“ u. t. j. pr. Pebz beigtas dseesmas kahpe schahs draudses mahzitais kanzeli un runnaja spehzigus wahrdu, sapulzinatai draudsei isfkaidrodams: kapehz mums missiones-svechtiki irr svechtija mi, un peekohdinaja, lai ir mehs palihdsam karoht prett wellu, kas muhsu nabbaga paganu brahku firdis eefschäligi un ahrigi mahjo. Un to lai mehs darroht ar sawahm luhschana un mihlestibas-dahwanahm; jo bes tam mehs newarram farra-wihrus usturreht, kas to Deewa-walstibu wairotu un wianna wahrdu

liltu paganeem atspihdeht, ka lai winna wahrdā gaischums ne-irr paslehpis sem puhra, bet us lukturi, ka tas atspihd wissas mallās. Pehz tam draudse dseedaja 724. ds. „Usturri sawu draudsi“ u. t. pr. Nu kahpe atkal zits mahzitais no fwechas draudses kanzeli, (jo kanzelis bij ahrypuff basnizai ustaisibts) un runnaja tohs lihdsibas wahrdus, fur Jesus Kristus to debbees walstibas wairofchanu salihdsina ar fewu, kas eeksch trim puhereem miltu raugu eeliske, ta ka wissi tee milti tappe faraudseti. Ta tas effoht, fazzija schis mahzitais, arri ar teem missionareem, kas to Deewa wahrdū sehlu gan masu efehjoht paganu firdis ka kahdu paslehpis mantu, bet pehz tas faraudsejohit wissu winnu firdi. Tapehz mums buhs winneem palihdscht ar rohkahm un ar firdim. Nu dseedaja kohris 4 balsigi: „Tahs debbesis isteiz Deewa gohdu.“ Tad atkal kahpa ohtris mahzitais no fwechas draudses, un stahstija par missiones darbeem paganu semme. Par wissu scha mahzitaja stahstu firds preezajahs, kad dsirdeja, ka stahstija, zif kahrigi daschi pagani effoht pehz Deewa wahrdem, un ka weens wezs paganu wihrs effoht gahjis ar mahzitaju 7 werstes leetainā laikā, ka til warroht bihbeli dabbuht ko lasshiht; un kad mahzitais effoht braukdams prassijis, woi tam ne-effoht gruhli eet? tad schis atbildejis, ka ta ekahroschana pehz Deewa wahrdem dohdoht spehku un weeglinohf kahjas. Kad mahzitaja mahjā nonahjis un bihbeli dabbujis, tad to lassijis un glabbajis ka dahrgu mantu. — Kohris nu atkal dseedaja: „Wiss, sam ween dwascha irr, Deewu lai teiz.“ Draudse nodseedaja: „Namehr wehl Kristus fehnisch buhs,“ u. t. pr. Nu kahpe treschs mahzitais kanzeli, kas arri no nahburgu draudses bija, un dewe finnas par missiones darbeem, kahdus augtus tas missiones darbs nessis, zif dahwanu famestas, zif missionari no muhsu tizzibas pee paganeem fuhtiti un t. j. pr. Ar wahrdū sakkoht, winsch israhdiya draudsei: kahdus augtus muhsu mi hlestibas d a h w a n a s n e f f u s c h a s . Dseedataji dseedaja us balsim: „Ak Jerusaleme mohdees.“ Pehz tam atkal dseedaja wissa draudse: „Ak faut man tuhksforsch mehles buhtu.“ Beidsoht zettortais mahzitais no fwechas draudses mums isskahstija, ka tas ewangeliuma gaischums muhsu semme fahjis spihdeht, un ka lihds muhsu deenahm ar to gahjis. Tad atkal dseedataji dseedaja to tautas dseesmu: „Deews fwehli kursemmi.“ Nu draudse tappe atlaista ar fwehtischanas wahrdem, un beidsoht wehl nodseedaja: „Mahz ak debbees Lehtibit“ u. t. pr. Ta tad schahs deenas Latweschu missiones-fwehtki beidsehs, bet Wahzu draudsei bija ohtrā deena missiones-fwehtki fwehtijami. Mahzitaji pehz beigtas Latweschu missiones-fwehtku darrischanas gahje pahr Daugawu us Stukmann-muischu, un dseedataji winnas pawaddija pee wezzahs pilz muhreem stahwedami, un daschadas dseesminas dseedadam.

P. S—g.

Leez wehrā!

Preeksch pahri neddelahm man gaddijahs kahdahm Strihwereeschu mahjahm pa leelzettu garram braukt. Te redseju grahwī ugguni kurrū, kurrā wehl pagalles galli un leelas ohgles kwehlojahs; wehjsch, kas reisahm stipri puhte, kwehlodamas ohgles purrinaja, un dsirksteles un duhmis pazeldams, taisni us tahm ne simts sohtus tahti stahwedamghm mahjahm neffe. Us mannu brihnishchanohs par tahdu nebehdbu, mans waddonis atbildeja: „Pirmiht, kad schet garram brauzu, ganni bija ittin leelu ugguni uskuhruschi un duhmi tāpat lā taggadiht taisni us ehkahm nesti; lā rāhdahs, schee lautini par to neko dauds nebehda, un kad arri kahdu reisi nelaime, ko lai Deewa pāsarga, noteek, tad winni fazzidami, „tas jau irr Deewa nolikkums,“ sawu gulsedamu apsinnaschanu fahpe. — Ar scho rakstu gribbeju rāhdiht, zif drihs zaur nebehdbu un zaur ganna palaiddnbu warretu leela nelaime iszeltees. Bet zif to irr, kas par to behda? if ruddenōs dsirdam dauds nelaimes zaur ugguni noteekam un tomehr mas to atrohdahs, kas ugguni pareisi farga! Zif dauds prahrtigas mahminas wehl schodeen atrohdahs, kas nammā ohgli panemm, luppata eetinn un nefaprascham gannam pasneeds, lai warretu gannibās ugguni kurt. Bet zif reises tas wehl nenoteek, ka ganni deggoschias ohgles nemm, tahs ne wis luppata eetinn, bet skallu spailēs ness garr nojummu falmu-kaudsehm u. t. pr. ta ka dsirksteles ween sibb, us gannibahm ainess. Schauschalas eet par fayseem, kad to pahrdohma, zif laudis wehl neprahrtig ar ugguni dsihwo. — Mohstatees tad jel weenreis garrischi un meesigi un nepalaischatees affi fawā likteni, jo ne retti mehs paschi effam muhsu liktena dsemdejai. — Peewaldeet sawus behrnus un gannus, waddeet tohs pareisi, ta ka teem ugguni lai ne irr par laika kawelli!

T.

Ihs stahstisch.

Schohlmeisteris, jauns zilwels Daugawas mallā, fur dauds fuggi pеbraukuschi, ar jaunu feerischki fatizees, us masta farrogeem (fahneem) rāhbidams ta runnaja: „Sarkans nosihme mihlestibu, fils us-tizzibu, satsch zerribu, balts newainibu. Nu mihta freilene, falkeet schohs wahrdus mannim palkat.

Freilene: Sarkans nosihme mihlestibu, satsch zerribu, fils us-tizzibu.

Schohl.: Wehl truhkst weena pehrwe.

Freilene: Ak, kas nu wissu warr atminnetees.

G. D.

Grahmatn finna.

Pee Mahjas weesa drilletaja Ernst Plates nuyat palikta gattowa un winna bohde pee Schablu-wahreem Nr. 24, fur latwistas grahmatas pahrdohd, dabbujama:

Widsemnes wezza un jauna Laika-grahmata us 1866tu qaddu, lam irr 365 deenas. Ar bildem pufkota.

Ta winna nummeri isfluddinata grahmatina par Woldemar I. buhs pirmideenā, tai 4. August, dabbujuma.

G l u d d i n a f c h a n a s .

Ta 3 werstes no Rihgas als wezza lehger-platsha tai atrafnei von Krause peederriga muischina Ludwigshof, kom 29½ puhra - weetas semmes, teek par 5000 rubleem f. pahrdohsta jeb arri is-renteta. Klaftakas finnas isdohs Ernst Plates grabmatu-bohde, pee Schabtu-wahrteem Nr. 24.

M a h j a s p a h r d o h f c h a n a .

Ohtreenea, 2trā Nowember 1865, pulst. 12. puusseenā, tiks tai ofziona mahja, Maler-eelā Nr. 14, ta Ahgels-falna pee Kalnazeema leelzella blakkam Kriegsmannu muischinai atrobdama mahja, kom Nr. 19, ar wissahm turklaht peederramahm ehkahn, stalli, wahguß, lednus-pagrabu un lohku-dahrsi ofzioē pahrdohsta. Wissu, kas pee schahs virlschanas webrā jaleek, warr ikdeenas no rihta pulst. 10½ pee mannis finnahn dabbuht.

C. Helmsing,
pilsfehtas ofzionators.

100 gaangi ittin labbu rittenu-lohku irr dabbujami, pahf so kaidakas finnas isdohs Gross un Papenguth wihsna-pagrabā, Kaula mahja pretti Wehrmannu dahrsam.

Baur scheem raksteem teek finnams darbihs, fa majā Reepu-taisitaja un jaunā eelā us stuhra irr pahrdohdama 20 puhru-weetas semme. Kaidakas finnas dabbu jaunā eelā Nr. 68.

Mums tizzis finnams, fa no muhfu ee-naidneku pusses aplamas nepateefas wal-lodas ispaudetas un arri us semmehm dauds vlahpas, fa no kahdeem derreti, mellsus isdaudsingajuschi, — ta, fa mehs taggad zittadi newarram darrhi, fa fawus wezzus paslyktamus un zeenijamus draugus lubgt, tabdus mehlnefchus mums peerah-dih, fa tohs warram avfuhdseht.

Tē kahf finnamu darram, fa muhfu pakk-lambari un vehrwi bohde arween wissadas tabdas prezzes dabbujamos, kab-das tē pefriht par to lehtako makfu un wissu derrigu un labbu, ar taisnu mehru un swarru.

Ar wissu zeenishanu

Ed. Zietemann & Co.,
Pehterburas Ahr-Rihga, kalku-eelā Nr. 75, pretti Balloscha ee-braufschana.

Baur scheem raksteem teek finnams darbihs, fa Leel-Straupes pilsmuischā Mahr-tinā 10tā Nowember deenā lohpu-un linnu-tirgu noturrehs.

Muischias waldischanas wahrda:
Baron Rosen.

Steenes muischā pee Limbascheem teek pahrdohatas semneelu mahjas un arri tahs, kas juhras-mallā, libds ar sveijoschanas-brihwibū.

 Tē ta finna teek dohta, fa leelā Alekander-eelā tuwu pee Kreewu basnizas Nr. 20 esmu eeriltejis-fahrfku-pahrdohfchanu, fur arween wissadus un labbi taisitus sahkus warr dabbuht. Luhdsu, lai pee mannis vehr.

Gottlieb Gade.

Ittin labbu Sibneschu semmes tehju, no 75 kap. libds 10 rub. f. par mahrgau, fa arri fmukki bruhnu sibrupu par 1 rub. 90 kap. fudr. pohdā vahr-dohd.

Albert Drescher,
Jelgavas Ahr-Rihga.
Andelmanai dabbu pelnas-teefu wirsu.

Wisseem faweeem drangeem finnamu dar-ram, fa pee mums arween warr dabbuht kofchinelli un kofchinella-salvi, ar fo willu vehrweht rohjchu-farkanu, fillu, saltu, pellehku, violet-farkanu, violet-fillu, dseltenu, bruhnu un melnu.

A. un W. Wetterich,
blakkam Pehtera basnizai, Minz-eelā Nr. 2.

J. Redlich

E n g l i s c h u m a g a s i h u ē, taī jaunā G. Minus funga nammā, pee zittureiseejem smilfchū wahrteem, irr dabbujami tee ittin jaunee trauf-preefsch drehbju masgafchanas, jeb waschmaschinas, ar bruhkes pamahzschani. Schahdas maschinas ir stivras, no weenkahrtiga darba, bes nefahdecem flun-stigeem peelikumeem, bet totehr tā prahrtigi isdohmata, weegli strahdajamas, ismaiga tahs drehbes eelsch ittin ihfa laika, aistaupa malku, seepes un zilmelu spehku til pilnigi, fa Wahzsemme gan rettas mahjas jeb faimes-buhfchanas atro-namas bes tabdeem masgafchanas traufeem, tapebz-dohdam mebs arri muhfu semmes beedreem un fainneezehm schahdu finnun un zerram, fa tabdi traufi jeb wasch-maschinas schē gohdu peedishwohs un meitahm to drehbju masgafchanu paweeclinabs.

Willas-fahrtuves, dsirkles, wehveru ūemmes un fuffellus un firgu-fukkas warr par lehtu makfu dabbuht

A. Th. Thieß

E n g e l i s c h u m a g a s i n ā
falku- un walles-eelu stubri, R. Schweinfurta nammā.

P e h r w i j u u n a p t e e k u p r e z z u b o h d e pee siws,

Rihga, kalku-eelā, netahf no rahtuscha pa labbo rohku, kad us ahru eet, blakkam Englischu auschamu deegu magasinei. Baur scheem raksteem wisseem drangeem finnamu darru, fa es wissadas pehrwi esmu fagahdais, kas nemas nenoet, fa: kofchinelli, fillu, saltu, bruhnu, pellehku, dseltenu, anilin no Franzuschu virmahs sortes.

Us durwihm redsama kohla siws.

T a f a h l s u n f i l k u b o h d e pee f i w a r r e n e e k a ,

Lomonoffowa mahja pretti jaunajeem linnu-fwarreem, barra finnamu, fa winaas fungus un fainneeks pats fawas prezzes taggad teefham dabbu no ahrsemmes un tadeht taggad eespehj fawas wissu-labbakahs prezzes par lehtako tirgu pahrdoh. Sohla issatru pirzeju mihligi un laipnigi apdeeneht, lai tas pehrl dauds woi mas. Tapat tur arri irr dabbujami wahgn-fmehri, leelos un masos traufös un kaulu-milti, kas lohti derr preefsch druwwu-fuhfchanas.

Lihds 1. Oktober pee Rihgas irr atnahfuschi 2000 fuggi un aissabhuschi 1830 fuggi.

Aitbildedams redaktehrs A. Leitan.

Driekerts pee Ernst Plates, Rihga.

No zensures arwehlehrs.

Rihga, 2. Oktober 1865.